Om ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforhold, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

Eierkravet ved forenklet fusjon og egne aksjer

Kategori: Foretaksrett

Spørsmål: Oppfyller et morselskap eierkravet for å foreta en forenklet fusjon med datterselskapet når datterselskapet eier egne aksjer?

Hvis ikke, har dere noe forslag til hvordan dette kan løses på en enkel måte?

Svar: Nei, morselskapet må eie alle aksjene direkte.

Av aksjeloven § 13-23 (1) følger at et morselskap kan fusjonere inn et heleid datterselskap uten vederlag.

Næringsdepartementet har i en tolkningsuttalelse 13. februar 20191 lagt til grunn at det er et krav om direkte eierskap og at bestemmelsen ikke åpner for at datterselskapet kan eie egne aksjer.

https://revisorforeningen.no/contentassets/ a3bcb7c56b9b4d1caeeeefb2c7a18a81/fortolkning-avaksjeloven--13-23-og--13-24-om-eierkrav.pdf Uttalelsen gjelder også fusjon mellom selskap med samme eier etter aksjeloven § 13-24 («søsterfusjon»). Eier et søsterselskap egne aksjer eller aksjer i det andre søsterselskapet, er ikke eierkravet oppfylt.

Fra uttalelsen:

«Rettskildene peker etter dette samlet klart i retning av at eierkravet i aksjeloven §§ 13-23 og 13-24 skal forstås som et krav om direkte eierskap, og slik at bestemmelsene ikke åpner for at datterselskapet eier egne aksjer og/eller aksjer i det andre søsterselskapet. Tatt i betraktning at bestemmelsene gjør unntak fra aksjelovens normalregler om fusjon, mener departementet at de beste grunner taler for at morselskapet alene må eie samtlige aksjer i datterselskapet/datterselskapene for at de forenklede fusjonsreglene i aksjeloven §§ 13-23 og 13-24 skal komme til anvendelse.»

Forslag til løsning

Dersom utbyttegrunnlaget i datterselskapet ikke er negativt, er en enkel løsning at datterselskapet først gir de egne aksjene i gave til morselskapet.

Aksjelovens regler for utbytte må følges. For å kunne dele ut aksjene må utdelingen ligge innenfor selskapets utbytteramme, jf. aksjeloven § 8-1. Det er aksjenes balanseførte verdi og ikke virkelig verdi som skal legges til grunn ved vurderingen av om verdien ligger innenfor utbytterammen, jf. § 3-6 tredje ledd. Derfor vil det tekniske utbyttegrunnlaget bare være en begrensning dersom det er negativt. Beslutningen om utdelingen treffes av generalforsamlingen etter forslag fra styret. Løsningen med å gi de egne aksjene i gave til morselskapet kan også brukes ved søsterfusjon.